Toimintasuunnitelma 2020-2021

Varhaiskasvatusyksikkö Pacius

Hyväksytty 2.11.2020 Keijo Räikkönen, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö

Helsinki
Helsingfors

Helsingin varhaiskasvatusta ja esiopetusta määrittävät ja ohjaavat asiakirjat

Varhaiskasvatus-laki

Varhaiskasvatus-suunnitelman perusteet

Esiopetussuun-nitelman perusteet

Perusopetuslaki

Helsingin varhaiskasvatussuunnitelma
Toiminnan pedagogiset suuntaviivat ja tavoitteet
Miksi ja mitä?
Helsingin esiopetussuunnitelma

Yksikön toimintasuunnitelma
Miten toimimme, jotta tavoitteet toteutuvat?

Ryhmän pedagoginen suunnitelma
(dokumentointi ryhmäportfolioon)

Lapsen varhaiskasvatus-suunnitelma

Lapsen esiopetuksen oppimis-suunnitelma

Yksikön toimintasuunnitelma - ryhmän pedagoginen suunnitelma

- Olemme koonneet oheisen päiväkoti Paciuksen toimintasuunnitelman, joka toimii dokumenttina sille, miten varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan päiväkodissamme. Tämä toimintasuunnitelma on varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen toimintasuunnitelma.

- Ryhmät työstävät lisäksi ryhmäkohtaiset pedagogiset suunnitelmat, joihin nostetaan lasten varhaiskasvatussuunnitelmista esille tulevia tavoitteita ryhmän toiminnalle. Ryhmäkohtainen pedagoginen suunnitelma pitää sisällään vahvuuslähtöisen ajattelun merkityksen osana lapsiryhmän toimintaa.

- Sekä päiväkodin toimintasuunnitelmassa että ryhmäkohtaisissa toimintasuunnitelmissa korostetaan laaja-alaisen oppimisen merkitystä.

Toimintakulttuuri: Huomataan hyvä!

Päiväkotimme toiminta-ajatus perustuu positiiviseen ja vahvuuslähtöiseen pedagogiikkaan. Päiväkoti Paciuksen kehittämiskohde toimintakausilla 2018-2020 on ollut Huomaa Hyvä-pedagogiikan jalkauttaminen pysyväksi osaksi jokaisen ryhmän arkea ja Huomaa Hyvä-pedagogiikan entistä vahvempi näkyminen osana lapsen vasuprosessia. Päiväkodin henkilökunta osallistui keväällä 2018 Huomaa Hyvä-koulutukseen, joka perustuu lasten vahvuuksien huomiointiin ja niiden näkyväksi tekemiseen. Teemme aktiivista yhteistyötä Huomaa Hyvä-pedagogiikan lisäkouluttamisen ja päiväkotivierailujen osalta. Päiväkodissamme on järjestetään syksyisin vanhempainilta, jossa lasten huoltajille esitellään Huomaa Hyvä-pedagogiikkaa. Huoltajat saavat myös yhteisesti valita ryhmille sekä koko päiväkodille suunnatut vahvuudet, joiden edistymistä tuetaan kuluvan toimintakauden aikana. Syksyllä 2020 jokainen ryhmä on toteuttanut vanhempainillan, jossa Huomaa Hyvä-vahvuuspedagogiikkaa on esitelty ryhmän toiminnan suunnittelusta käsin. Huoltajat ovat valinneet päiväkotimme kuluvan toimintakauden 2020-2021 vahvuuksiksi seuraavat: ystävällisyys, oppimisen ilo, huumorintaju, sinnikkyys, myötätunto ja innostus. Keskitymme toiminnassamme pohtimaan toimintatapoja ja menetelmiä, joiden kautta aikuinen tukee näiden vahvuuksien vahvistumista.

Vahvuuslähtöinen Huomaa Hyvä-pedagogiikka on vahvasti osana päiväkotimme toimintaa ja muodostaa pedagogiikkamme ja kasvatusnäkemyksemme perustan. Keskitymme tunnistamaan ja nimeämään vahvuuksia ja suuntaamme ajatteluamme hyvän huomioimiseen. Kannustamme lapsia nimeämään tunteita ja tilanteita vahvuuksien kautta, esimerkiksi: ”Huomasin, että olit tosi sinnikäs, kun puit itse ulkovaatteet päälle!” tai ”Olitpa tosi rohkea, kun maistoit tomaattia!” Kiinnitämme myös huomiota omiin ja työkavereiden vahvuuksiin ja tuomme niitä sanallisesti esille.

SENSITIIVINEN VUOROVAIKUTUS, MITEN AIKUISEN TOIMINTA TUKEE VAHVUUKSIA ESILLE TUOMISTA

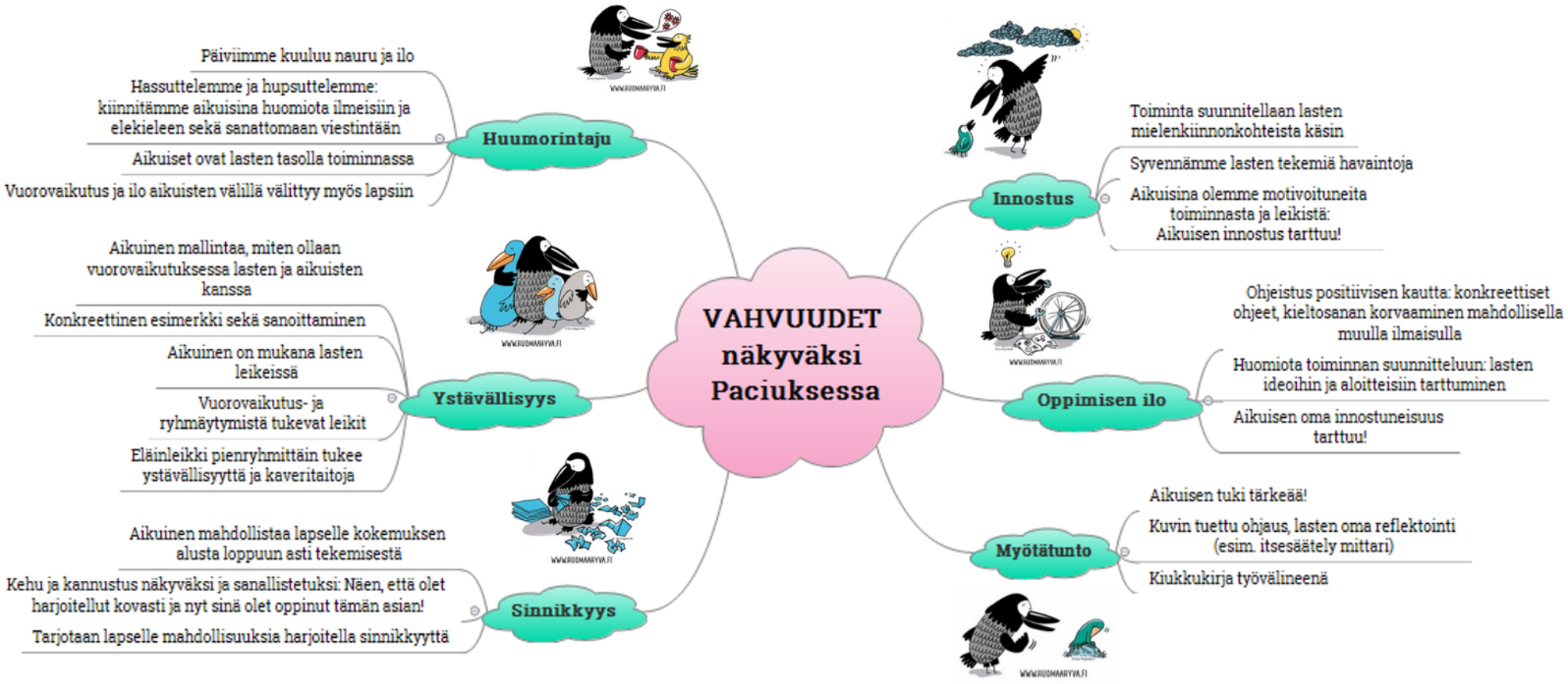

Kuvien lähde: Lotta Uusitalo-Malmivaara, Kaisa Vuorinen, Huomaa Hyvä!

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuurimme on sensitiivinen, lasta arvostava ja turvallinen. Toiminta-ajatuksemme perustuu pienryhmätoimintaan. Ryhmät jakautuvat päivän eri toiminnoissa pieniin ryhmiin, joissa leikitään, ulkoillaan, musisoidaan ja tutkitaan ympäristöä. Päiväkodissamme hyödynnetään kuvin tuettua toiminnanohjausta arjen eri tilanteissa. Kuvitettu päivästruktuuri ja viikko-ohjelma on jokaisessa päiväkodin ryhmässä näkyvillä. Hyödynnämme päiväkodin tiloja monipuolisesti.

Päiväkotimme eri ikäisten lasten ryhmät tekevät keskenään yhteistyötä. Esimerkiksi 3-7 vuotiaat lapset kokoontuvat säännöllisesti yhteisille lauluhetkille ja alle 3-vuotiaiden lasten ryhmät musisoivat yhdessä lyhytkestoisempien musiikkihetkien merkeissä. Esikouluikäiset lapset käyvät vierailemassa pienten ryhmissä yhteisten leikkien tiimoilta. Yhteistoiminta eri-ikäisten lasten välillä mahdollistaa monia merkityksellisiä kokemuksia niin pienille kuin isoillekin. Ryhmien yhteiset projektit ja talon yhteiset tapahtumat lisäävät osallisuuden tunnetta niin lapsille kuin aikuisillekin.

Esiopetuksessa harjoitellaan omatoimisuutta: omista tavaroista huolehtimista, itsenäistä päätöksen tekoa ja konfliktitilanteissa harjoittelemme vertaissovittelua (Miniverso). Teemme yhteistyötä alueemme koulujen kanssa (Pikku-Huopalahden A-A ja Meilahden A-A). Paciuksessa toimii kaudella 2020-2021 kaksi esiopetusryhmää, joista toinen on luontopainotteinen esiopetusryhmä ja toinen päiväkodin tiloissa toimiva ryhmä. Ryhmät käyttävät päiväkodin tiloja porrastetusti: Jouhikoiden esiopetustoiminta järjestetään keskuspuiston metsäympäristössä ja Pajupillien esiopetus järjestetään päiväkodilla.

Vuorovaikutus ja ilmapiiri

Ilmapiirimme päiväkodilla on avoin ja hyväksyvä. Pidämme tärkeänä, että lapsi saa kokemuksen hyväksytyksi tulemisesta ja siitä, että hän on ihana juuri omana itsenään. Haluamme luoda ilmapiirin, jossa lapsi saa turvallisesti kokeilla, yrittää uusia asioita ja jossa häntä kannustetaan ja kannatellaan. Me aikuiset kiinnitämme huomiota ilmeisiimme, eleisiimme ja äänenpainoomme. Viestimme arjessa selkeästi, rauhallisesti ja lapsen tasoisesti.

Lapsi kohtaa päiväkotipäivän aikana monia erilaisia tilanteita ja tunteita. Aikuinen validoi eli vahvistaa lasten tunteet oikeaksi ja auttaa lasta saamaan oman äänensä kuuluviin. Kaikki tunteet ovat sallittuja ja niiden tunnistamista, nimeämistä ja käsittelyä harjoitellaan yhdessä päiväkodin aikuisten kanssa. Aikuiset rohkaisevat lapsia ilmaisemaan ja sanoittamaan myös ikäviä tunteita. Tunnetilan vallatessa lapsen mielen, lasta ei koskaan jätetä tyyntymään yksin. Aikuinen auttaa lasta tunteiden säätelyssä, rauhoitellen, sanoittaen, tuoden turvaa ja tarjoten syliä. Pahimman kuohunnan mentyä ohi aikuinen sanoittaa lapselle tilanteen ja käy sen läpi sallivasti ja hyväksyen, esim. ”Näen, että olet pettynyt ja että sinua itkettää ja harmittaa. Olen tässä kanssasi, ei ole mitään hätää”. Lapsen aivojen osa-alueet, joiden avulla säätelemme pettymyksiä, kehittyvät voimakkaasti tiettyinä herkkyyskausina. Aikuinen tiedostaa, että lapsi ei ole ”tahallaan hankala”, vaan kuohunnan tilanteissa lapsi tarvitsee johdonmukaisen ja turvallisen aikuisen läsnäoloa ja kannattelua kaikista eniten.

Kiinnitämme huomiota myös aikuisten väliseen vuorovaikutukseen. Pohdimme yhdessä tapaamme olla vuorovaikutuksessa toistemme kanssa tiedostaen, että omalla esimerkillämme mallinnamme lapsille tapoja olla vuorovaikutuksessa. Meillä vallitsee kiireetön työilmapiiri, johon olemme panostaneet erilaisin konkreettisin keinoin. Lisäksi henkilökuntamme on koostanut työilmapiiriä koskevan koulutuskokonaisuuden, jota olemme käsitelleet työyhteisössä. Huomaa Hyvä-vahvuuslähtöinen ajattelu ulottuu myös aikuisten väliseen vuorovaikutukseen.

Osallisuus ja yhdenvertaisuus

Päiväkotimme aikuiset huomioivat lasten tekemät aloitteet toiminnan ja toimintaympäristön suunnittelussa. Päiväkodin pienempien lasten kohdalla lapsen aloitteet, osallisuus sekä kuulluksi tuleminen perustuvat suurelta osin sensitiivisten aikuisten tekemiin havaintoihin ja vanhempien kertomiin asioihin. Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia kertoa kuulumisiaan ja mielipiteitä toiminnasta arjessa. Havaintoja kirjataan ja niistä keskustellaan henkilöstön kesken. Isompien lasten kohdalla käydään yhteistä keskustelua lasten kanssa heidän toiveistaan, ajatuksistaan ja ideoistaan. Lapset saavat tuoda toiveitaan ja ajatuksiaan ilmi lastenkokouksissa, joissa heillä on mahdollisuus olla aktiivisia toimijoita ja vaikuttaa. Esiopetuksessa on ollut käytössä lasten erillinen haastattelulomake, jota käydään läpi yhdessä lapsen ja huoltajan kanssa lapsen LEOPS-keskustelussa. Osapäiväryhmässämme jokainen lapsi saa vuorollaan suunnitella päivän toimintaa yhdessä aikuisen kanssa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 1/2

Aikuinen mallintaa ja sanoittaa omalla esimerkillään kaikkien yhtäläistä ja tasa-arvoista kohtelua. Lasten kanssa keskustellaan toisten huomioimisesta, kivana kaverina olemisesta ja kaikkien mielipiteiden kunnioittamisesta. Lapsia rohkaistaan leikkimään monipuolisesti eri leikkejä sukupuoleen katsomatta. Lapsia kannustetaan käyttämään erilaisia värejä ja kokeilemaan leikeissä eri rooleja sekä leikkimään monipuolisesti eri leikkejä. Sukupuolista tasa-arvoa käsitellään mm. aiheeseen liittyvien satujen ja keskustelujen kautta. Lasten kanssa keskustellaan ja harjoitellaan arjessa omien ja toisten rajojen kunnioittamista.
Keskustelemme oman ja toisten kehon arvostamisesta, siitä ettei ketään saa satuttaa, loukata eikä pakottaa mihinkään. Aikuiset kiinnittävät huomiota omaan puheeseen ja antamaansa esimerkkiin. Emme vahvista stereotypioita vaan kiinnitämme toiminnassamme huomiota suvaitsevaisuuden, tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 2/2

Edistämme tasa-arvoa:

1) rohkaisemalla lapsia leikkimään monipuolisesti eri leikkejä sukupuoleen katsomatta. Lapsia kannustetaan käyttämään erilaisia värejä ja kokeilemaan leikeissä eri rooleja sekä leikkimään monipuolisesti eri leikkejä.
2) käsittelemällä sukupuolista tasa-arvoa aiheeseen liittyvien satujen kautta. Teemme yhteistyötä lähikirjastojen kanssa aihetta käsittelevän lastenkirjallisuuden tiimoilta.

Edistämme yhdenvertaisuutta:

1) mallintamalla ja sanoittamalla: aikuinen ohjaa ja kohtaa lapset tasa-arvoisina yksilöinä.
2) lasten kanssa keskustelemalla: aikuinen käy lasten kanssa vuorovaikutteista keskustelua toisten tunteiden huomioimisesta, kivana kaverina olemisesta ja kaikkien mielipiteiden kunnioittamisen merkityksestä.

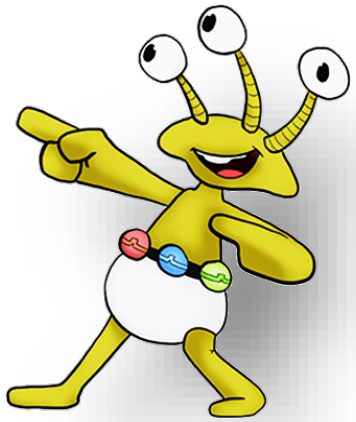

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Päiväkodissamme puhutaan eri kieliä ja arvostetaan kielien moninaisuutta. Päiväkodissamme on eri kieli- ja kulttuuritaustoja yhteensä 21 eri maasta. Pacius on suomen kielinen päiväkoti, jossa lasten suomen kielen taidon kehittymistä tuetaan mm. lauluin, loruin, saduin ja leikein. Toimintaympäristö on kuvin tuettu ja koko päiväkodissa on käytössä samat kuvat. Kuvia käytetään toiminnanohjauksen tukena. Aikuiset sanoittavat, mallintavat, konkretisoivat ja nimeävät asioita ja esineitä. Päiväkodilla olemme yhteisesti sopineet käsitteet, joita käytämme puhuessa muun muassa lepohetkestä, mikä helpottaa lasta hahmottamaan päivän tapahtumia. Päiväkodissamme käy säännöllisesti alueen varhaiskasvatuksen S2-opettaja, näissä tapaamisissa suunnittelemme mm. oppimisympäristömme muokkaamista kielitietoisuuden näkökulmasta käsin.

Syksystä 2019 lähtien päiväkotimme on tarjonnut kielirikasteista esiopetusta kaikille päiväkotimme esiopetusikäisille lapsille. Tämä tarkoittaa sitä, että noin 25 % esiopetuksesta annetaan englanniksi. Englannin kieleen tutustutaan mm. laulujen ja leikkien kautta. Kielen oppimisen tavoitteita kielirikasteisessa esiopetuksessa ei ole, vaan tavoitteena on tukea lasten positiivista suhtautumista uuden kielen opetteluun.

Päiväkodissamme huomioidaan erilaiset kulttuuriperinteet, tavat ja juhlat. Meillä on avoin ilmapiiri pohtia, kysellä ja keskustella. Lasten kanssa pohditaan pukeutumiseen, ruokailuun ja ajankäyttöön liittyviä erilaisia kulttuurisia tapoja. Kannustamme lapsia ja vanhempia tuomaan omaa kulttuuriaan näkyville päiväkotiin. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö eri kulttuureihin ja kieliin tutustumisessa on arvokasta. Huoltajat toivotetaan tervetulleeksi kertomaan oman kulttuurinsa juhlapäivä –ja tapahtumaperinteistä. Lapsen kaikki kielet ovat merkityksellisiä, ja on tärkeää, että vanhempi puhuu lapselle omaa äidinkieltään.

Päiväkodissa on käytössä vuosikalenteri, johon on merkitty päiväkodin lasten eri kulttuureihin kuuluvat juhlapäivät. Kyseisiin juhliin tutustutaan ja niitä vietetään lasten ryhmissä. Lisäksi vietämme päiväkodilla kalenterivuoden juhlia, kuten joulua, pääsiäistä ja vappua.

Oppimisympäristö 1/2

Päiväkotimme tilat ovat monipuoliset ja eri tiloja hyödynnetään pienryhmätoiminnassa päivittäin. Jokaisella ryhmällä on oma ryhmätilansa, minkä lisäksi hyödynnämme toiminnassamme päiväkodistamme löytyviä salitiloja, draamapajaa sekä verstasta. Tilat on muokattu lasten tarpeisiin sopiviksi ja tilojen käytössä huomioidaan toiminnallisuus, lasten osallisuus ja turvallisuus. Oppimisympäristöjä muokataan lasten kiinnostuksenkohteiden mukaisesti. Lapset osallistuvat toimintaympäristön suunnitteluun yhteisten keskusteluiden ja lasten kokousten kautta. Lastenkokouksissa voidaan pohtia yhdessä aikuisten kanssa, millaisia leikkejä ryhmässä olisi mukava leikkiä.

Päiväkotimme tilat mahdollistavat monikanavaisuuteen ja aistien käyttöön perustuvan oppimisen. Isohkot kylpyhuonetilat luovat loistavat puitteet mm. vesileikeille ja terapiahiekan käytölle. Ruokasalissa on mahdollista päästä pilkkomaan, haistamaan ja maistamaan erilaisia kasviksia sapere-menetelmän avulla ja askarteluhetkiin soveltuvassa verstaassa lapset voivat aikuisen opastuksella sekoittaa itselleen vaikkapa taikataikinamassan, josta voivat muovailla päiväkodin pienimmätkin.

Oppimisympäristöt muuttuvat ja mukautuvat lasten tarpeista käsin. Oppimisympäristöjen toimivuutta arvioidaan säännöllisesti tiimipalavereissa ja yhdessä koko henkilökunnan kanssa päiväkodin yhteisissä kokouksissa. Päiväkodin sisä- ja ulkotiloissa käytetään kuvia osana oppimisympäristöä: kuvin tuetussa oppimisympäristössä lapsi harjoittelee mm. toiminnanohjauksen taitoja turvallisessa ohjauksessa. 3-6 vuotiaat lapset käyttävät leikkitauluja, jotka tukevat leikin valintaa ja leikkiin sitoutumista.

Oppimisympäristö 2/2

Turvallinen ympäristö luo perustan kaikelle toiminnalle. Kaikki päiväkodin aikuiset ovat lapsille tuttuja ja helposti lähestyttäviä. Yhteistyö eri ryhmien välillä on sujuvaa, joustavaa ja mutkatonta. Teemme yhteistyötä yli ryhmärajojen: esimerkiksi eskarilaiset käyvät auttamassa ja opettamassa pienempiä pukemisessa ja legojen rakentelussa ja 4-5 vuotiaat käyvät esiopetusryhmässä leikkimässä.

Fyysinen ympäristö on suunniteltu vastaamaan lasten tarpeita. Tilamme ovat lasten toimintaa tukevia, eivät rajoittavia. Leikkejä ei aina tarvitse siivota pois: leikkien pitkäkestoisuus ja jatkuvuus mahdollistetaan ”Leikki kesken” kylteillä, joita lapset voivat laittaa kesken jäävän leikin viereen. Tilamme ovat muunneltavissa ja muotoutuvat lapsille ja ryhmille sopiviksi Jokaisella lelulla on oma kuvitettu paikkansa. Harjoittelemme lasten kanssa yhdessä huolehtimaan tavarat paikoilleen leikkien loputtua ja päiväkotipäivän päätteeksi, ja toivomme myös vanhempien osallistuvan tähän hakutilanteissa. Toimintaympäristön turvallisuuden takaamiseksi vanhemmat huolehtivat päiväkodin portin sulkemisesta tuonti- ja hakutilanteiden yhteydessä.

Arvioimme positiivisen oppimisympäristön toteutumista säännöllisesti tiimipalavereissa ja päiväkodin yhteisissä kokouksissa. Arvioimme tilojen asianmukaisuutta sekä positiiviseen ja pedagogiseen oppimisympäristöön liittyviä arvoja ja niiden edistämistä päiväkodissamme. Fyysisen oppimisympäristön ohessa pidämme emotionaalisesti turvallisen oppimisympäristön merkitystä tärkeänä. Päiväkodin aikuiset ovat helposti lähestyttäviä, lempeitä ja sensitiivisiä ja luovat olemuksellaan lapselle turvallisuuden kokemuksen. Päiväkodissamme on käytössä positiivisen pedagogiikan periaate, joka ilmenee Huomaa Hyvä – vahvuusperustaisen lähestymistavan ollessa toimintamme keskiössä.

Kaikki päiväkodin aikuiset ovat sitoutunet noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja arjen eri tilanteissa kuten; ruokailussa, lepohetkellä sekä tuonti- ja hakutilanteissa.

Leikkiin ja vuorovaikutukseen kannustava yhteisö

Lapsen vuorovaikutussuhteita suhteessa aikuisiin ja ikätovereihin tuetaan ja vuorovaikutussuhteiden merkitystä korostetaan arjessa. Lapsen tullessa aamulla päiväkotiin hänet kohdataan ja huomioidaan yksilöllisesti. Aikuiset tervehtivät ja sanovat hyvää huomenta, katsovat silmiin ja toivottavat lapsen tervetulleeksi päiväkotiin. Päiväkotipäivän päätteeksi lapset hyvästellään yksilöllisesti. Lapsen yksilöllinen kohtaaminen toteutuu päivän aikana myös useissa eri tilanteissa: piirituokioilla, ulkoilussa, pukemistilanteissa ja ruokailussa. Päiväkodissamme on tärkeää, että leikeissä lähdetään liikkeelle lasten ideoista.

Lasten välisiä vuorovaikutussuhteita tuettaessa aikuisen rooli korostuu. Päiväkodissa toimitaan mm. ohjatun toiminnan, siirtymien, leikin ja osittain myös ulkoilun aikana pienryhmissä. Pienryhmätoiminta mahdollistaa lasten yksilöllisen kohtaamisen sekä lasten välisten keskinäisten suhteiden kehittymisen rauhallisessa ympäristössä. Aikuinen on toiminnassa mukana mallintamassa kaveritaitoja, sanoittamassa lasten tunteita ja mahdollisten konfliktien ilmaantuessa tukemassa asian ratkaisua yhteisesti keskustellen. Alle 3-vuotiaiden lasten ryhmissä aikuinen mallintaa toiminnallaan lapsille, kuinka leluja jaetaan ja kuinka omaa vuoroa odotetaan. Aikuinen näyttää esimerkkiä, miten kaveria voi silittää, halata ja kehua. 3-6 vuotiaiden lasten ryhmissä lasten kanssa keskustellaan tunteista ja kivana kaverina olemisesta. Esiopetusryhmässä leikitään vuorovaikutusleikkejä ja esimerkiksi ohjatuissa jumppatuokioissa lasten väliset vuorovaikutussuhteet vahvistuvat yhteisissä, toiminnallisissa leikeissä.

Laaja-alainen ilmiöpohjainen oppiminen

Päiväkotimme pitkäkestoisena projektina, kehittämistavoitteena ja toiminnan lähtökohtana on jalkauttaa kestävän kehityksen ja ekologisen elämäntavan periaatteet osaksi joka päiväistä toimintaamme. Kestävän kehityksen projektissa hyödynnämme ilmiöpohjaisen oppimisen periaatteita. Projektin tarkoituksena ja tavoitteena on koko talon sitoutuminen ekologisen ja kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan. Lapset ovat mukana kartoittamassa päiväkodin kehityskohteita ja asettamassa tavoitteita ja toimenpiteitä.

Päiväkodistamme löytyy kestävän kehityksen ydintiimi, johon kuuluu kestävän kehityksen projektin vastuuaikuiset sekä ryhmien lapsia. Ympäristötiimissä suunnitellaan toimintatavat tavoitteiden saavuttamiseksi. Kyseinen ydintiimi kokoontuu säännöllisesti kestävän kehityksen kokouksissa, joissa arvioidaan jo tehtyjä kestävän kehityksen toimenpiteitä ja tavoitteita sekä suunnitellaan kehittämiskohteita. Lapsiryhmät arvioivat toiminnan toteutumista eri menetelmin. 3-7 vuotiaiden lasten kanssa kestävästä kehityksestä ja projektin etenemisestä keskustellaan mm. lasten kokouksissa. Alle 3-vuotiaiden lasten ryhmissä aikuiset mallintavat omalla toiminnallaan mm. kierrätystä ja lajittelua. Keväällä 2020 olemme työstäneet päiväkotimme olohuone-tilaan kestävän kehityksen puun, johon ryhmät ovat dokumentoineet ryhmäkohtaisia ekologisia toimenpiteitä sekä ajatuksia ja vinkkejä kestävästä kehityksestä. Olemme hakeneet mukaan Vihreä Lippu-toimintaan, joka on kestävän kehityksen ohjelma ja ympäristösertifikaatti päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille.

Harjoittelemme kierrättämistä yhdessä lasten kanssa. Jokaisesta ryhmätilasta ja ruokalasta löytyy erilliset kuvitetut kierrätyspisteet paperille, muoville, kartongille, lasille ja sekajätteelle. Kierrätystä ja astioiden tyhjentämistä sekä jätteiden lajittelua jätehuoneessa tehdään yhdessä lasten kanssa. Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa kestävään kehitykseen liittyen. Suosittelemme vanhempia tuomaan pyykkipusseiksi kangaskasseja tai jumppapusseja. Pienten ryhmät ottavat vastaan myös ylimääräisiä muovipusseja (esim. vanhoja leipäpusseja) ja käyttävät niitä uudelleen hygieniatarkoitukseen. Mahdollisuuksien mukaan otamme vastaan uudelleen käytettäviä materiaaleja, kuten wc-paperihylsyjä, jäätelötikkuja ja vanhoja sanomalehtiä, joita hyödynnämme mm. leikeissä ja askarteluissa. Lisäksi lapset tutustuvat huoltajiensa kanssa kodistaan ja lähiympäristöstään löytyviin kierrätyspisteisiin, näitä havaintoja dokumentoimme päiväkodilla erilaisilla menetelmillä.

Toimintakauden tavoitteet

Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet:

1. Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella.
Otamme käyttöön digitaalisen ryhmäportfolion jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä. Portfolio kootaan kaikissa yksiköissä yhtenäiselle verkkoalustalle/digitaaliseen oppimisympäristöön.

2. Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä:
Päiväkotimme sisätilojen lisäksi oppimisympäristö käsittää myös päiväkotimme ulkoilualueen sekä läheisen Rantapuiston. Kannustamme lapsia tekemään havaintoja ympäristöstä: ihmettelemme yhdessä vuoden aikojen vaihtumista, taivaalla lentäviä lentokoneita ja maassa möyriviä muurahaisia. Kiinnitämme huomiota siihen, että oppimisympäristömme ja me aikuiset kannustamme lapsia liikkumisen pariin ja että mahdollistamme leikeille niiden kaipaaman rauhan ja ajan. Retkeilemme luonnossa ja toteutamme esiopetusta luontopainotteisesti. Kaupungin liikuntapaikat, kirjastot, museot, näyttelyt ja lasten elokuvateatterit ja leikkipuistot kuuluvat osaksi oppimisen ympäristöämme.

Yksikön toimintakaudelle asettamat tavoitteet:

Tulevan toimintakauden tavoitteena on jatkaa Huomaa Hyvä-pedagogiikan jalkauttamistyötä yksikössämme edelleen. Suunnittelemme päiväkodin henkilöstön kanssa, miten Huomaa Hyvä-vahvuuslähtöinen pedagogiikka näkyy konkreettisessa oppimisympäristössämme. Arvioimme lapsihavainnoinnin ja itsereflektoinnin kautta, miten tuemme lasten vahvuusperustaisen ajattelun kehittymistä edelleen. Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa muun muassa vasu-keskusteluissa ja vanhempainilloissa yhteisesti ideoiden, miten Huomaa Hyvä-pedagogiikka ilmenee kotiympäristössä. Arvioimme tavoitteidemme toteutumista säännöllisesti yhteisissä kokouksissa, lasten vasu-keskusteluissa ja päivitämme toimintasuunnitelmaamme tavoitteiden etenemisen myötä.

Varhaiskasvatuksessa aloittaminen

Lapsen aloittaminen varhaiskasvatuksessa on aina iso muutos. Olemme yhteydessä perheeseen ja sovimme aloituskeskustelun ajankohdasta sekä päiväkotiin tutustumisesta ennen aloitusta. Aloituskeskustelua varten perhe saa kotiin täytettäväkseen lomakkeen, jossa kysellään lapsen tähänastisesta elämästä, sekä tiedotteet päiväkodista ja lapsiryhmästä. Aloituskeskustelussa perheen kanssa keskustellaan varhaiskasvatuksen aloittamiseen liittyvistä asioista ja esittelemme päiväkodin tilat ja toimintaympäristön. Lapsen aloituskeskustelu on tärkeä osa lapsen päiväkodin aloitusta ja lapsen vasuprosessia. Aloituskeskustelu käydään aina ensimmäisen päiväkotiviikon aikana. Aloituskeskustelussa, johon osallistuu lapsen huoltaja/huoltajat ja ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, käydään läpi huoltajien ajatuksia ja toiveita varhaiskasvatuksesta.

Varhaiskasvatuksen alkaessa huoltaja/huoltajat ovat lapsen mukana päiväkodissa ennalta sovitun ajan: keskimäärin harjoittelujakso kestää viikon verran. Ensimmäisinä päivinä lapsi osallistuu ulkoiluun yhdessä huoltajan kanssa noin klo 9-10 välisenä aikana. Tämän jälkeen päiväkodissa oloa hieman pidennetään, esim. 9-10.30 väliseksi ajaksi. Loppuviikosta lapsi osallistuu myös ruokailuun ja lepohetkelle. Seuraavalla viikolla lapsi jää päiväkotiin itsekseen. Alussa lapsi voi olla päiväkodissa hieman lyhempää päivää ja totutella päiväkotiympäristöön. Ensimmäisten päivien/viikkojen aikana olemme yhteydessä huoltajiin tekstiviestitse: viesteissä kerrotaan, miten lapsen päivä sujuu. Harjoittelujakson sisällöstä ja kestosta sovitaan aina yksilöllisesti perheen kanssa. Alkukesän aikana Paciuksessa järjestetään porttikahvit, jolloin perheet ovat tervetulleita tutustumaan päiväkotiin ja lapsen tulevan syksyn henkilökuntaan.

Myös siirtyminen ryhmästä toiseen on lapselle muutos. Siirtymistä ennakoidaan lapsen käydessä tutustumassa uuteen ryhmään tutun päiväkotiaikuisen kanssa. Ennen siirtymistä sekä lapsen että vanhempien kanssa keskustellaan siirrosta ja lapsi käy leikkimässä uudessa ryhmässä useamman kerran ennen siirtymistä. Päiväkodin henkilökunta yhteistyössä vanhempien kanssa huolehtii ryhmän vaihdoksen mukavasta sujumisesta.